

Sygn. akt I ACa 1495/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Ducki
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek SSA Marek Boniecki (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. B. (1)**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w Tarnowie, Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Krakowie , Prezesowi Sądu Okręgowego w Krakowie**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 21 lipca 2014 r. sygn. akt I C 2165/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa -Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1495/14

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 20 stycznia 2015 r.

Powód Z. B. (1) domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie, Prezesa Sądu Okręgowego w Krakowie i Prezesa Sądu Okręgowego w Krakowie kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, której miał doznać na skutek wydania w toczących się przed ww. Sądami postępowaniach karnych szeregu orzeczeń i zarządzeń, poczynawszy od postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 22 grudnia 1999 r. o skierowaniu powoda do szpitala psychiatrycznego.

Strona pozwana reprezentowana przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając niewykazanie przesłanek odpowiedzialności deliktowej oraz przedawnienie części roszczeń.

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 21 grudnia 1998 r. Prokuratura Rejonowa w Tarnowie oskarżyła powoda o to, że dnia 10 października 1998 r. w miejscowości Ł. gmina S., usunął znaki graniczne na granicy działek (...) utrwalone zgodnie z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowie sygn. akt I C 398/90 z dnia 18 listopada 1994 r., tj. o przestępstwo z art. 277 k.k. W toku postępowania sądowego pod sygn. akt II K 2/99 Sąd Rejonowy w Tarnowie w dniu 25 lutego 1999 r. postanowił dopuścić z urzędu dowód z opinii psychiatrycznej biegłych lekarzy psychiatrów na okoliczność m.in. stwierdzenia, czy Z. B. (1) w chwili zarzucanego mu czynu miał zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem; jednocześnie przewodniczący zarządził wyznaczenie dla oskarżonego obrońcy z urzędu. W związku z odmową dobrowolnego stawienia się przez oskarżonego na badanie psychiatryczne, przewodniczący zarządził doprowadzenie go na to badanie w dniu 8 kwietnia 1999 r. w konwoju policji. Opinia psychiatryczna wpłynęła w dniu 22 kwietnia 1999 r., jednakże biegli nie potrafili się wypowiedzieć odnośnie stanu zdrowia psychicznego oskarżonego i zasugerowali konieczność obserwacji go w Szpitalu (...) w K.. Postanowieniem z dnia 6 maja 1999 r. Sąd dopuścił wówczas dowód z opinii innego zespołu biegłych psychiatrów, celem ustalenia czy na podstawie jednorazowego badania biegli mogą wydać opinię zawierającą odpowiedzi na pytania jakie postawiono w postanowieniu z dnia 25 lutego 1999 r. W dniu 6 sierpnia 1999 r. Sąd dokonał reasumpcji postanowienia z dnia 6 maja 1999 r. powołując do zespołu mającego określić stan psychiczny oskarżonego również biegłego psychologa. Opinia biegłych wpłynęła w dniu 16 lipca 1999 r. – biegli stwierdzili jednak, że niezbędne jest poddanie opiniowanego badaniu w warunkach obserwacji w szpitalu psychiatrycznym. Postanowieniem z dnia 22 grudnia 1999 r. Sąd połączył badanie psychiatryczne oskarżonego z obserwacją w szpitalu psychiatrycznym przez okres trwający nie dłużej niż 6 miesięcy i zawiesił postępowanie. Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2000 r., sygn. akt II Kz 10/00, Sąd Okręgowy w Tarnowie utrzymał w mocy – zaskarżone przez oskarżonego - postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 22 grudnia 1999 r., zaś postanowieniem z dnia 25 stycznia 2000 r., sygn. akt II Kz 17/00, utrzymał to samo postanowienie tyle, że zaskarżone przez obrońcę oskarżonego. Ponieważ oskarżony nie stawiał się w terminie na obserwację, w dniu 14 marca 2000 r. został doprowadzony do szpitala w konwoju policji. Po przeprowadzeniu obserwacji opinia biegłych psychiatrów i psychologa wpłynęła w dniu 12 czerwca 2000 r. – biegli stwierdzili w niej, iż w odniesieniu do zarzucanych oskarżonemu czynów miał on zniesioną zdolność rozpoznania ich znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie podjął zwieszony postępowanie, przy sprawę zarejestrowano pod nową sygn. akt II K 740/00. Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2000 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie postępowanie karne przeciwko Z. B. (1) umorzył z powodu niepoczytalności oskarżonego. Oskarżony złożył zażalenie na to ostatnie postanowienie, wnosząc jednocześnie o wyłącznie wymienionych przez niego sędziów Sądu Okręgowego od rozpoznania sprawy. Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2000 r., sygn. II Kz 250/00, Sąd Okręgowy w Tarnowie przedmiotowy wniosek oskarżonego oddalił; jednocześnie Sąd uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Tarnowie do ponownego rozpoznania – Sąd uznał, iż zażalenia oskarżonego i jego obrońcy zasługują na uwzględnienie w zakresie, w jakim kwestionują brak ustaleń Sądu I instancji co do sprawstwa oskarżonego. Po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego została ona zarejestrowana pod nową sygn. akt II K 1008/10. Postanowieniem z dnia 8 listopada 2000 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie (w składzie: ASR J. B. (1)) uznając, iż oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego, postępowanie karne przeciwko niemu umorzył z powodu jego niepoczytalności. Powód złożył zażalenie na powyższe postanowienie wnosząc jednocześnie o wyłączenie sędziów Sądu Okręgowego w Tarnowie. Postanowieniem z dnia 21 lutego 2001 r., sygn. akt II AKO 15/01, przedmiotowego wniosku oskarżonego nie uwzględnił. Postanowieniem z dnia 6 marca 2001 r., sygn. akt II Kz 450/00, Sąd Okręgowy w Tarnowie utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 8 listopada 2000 r. Zarządzeniem z dnia 2 kwietnia 2001 r., sygn. akt II Ko 154/01, upoważniony sędzia Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Tarnowie odmówił uwzględnienia wniosku Z. B. (1) w przedmiocie wyznaczenia obrońcy z urzędu do wniesienia kasacji. Postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2001 r., sygn. akt II Ko 195/01, Sąd Okręgowy w Tarnowie – po rozpoznaniu wniosku Z. B. (1) o stwierdzenie nieważności orzeczenia i ustanowienie obrońcy z urzędu – stwierdził

swą niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie. Zarządzeniem z dnia 31 maja 2001 r., sygn. akt II Ako.I. 11/01, pełniący obowiązki Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie odmówił przyjęcia wniosku w przedmiocie uznania za nieważne z mocy samego prawa szeregu wymienionych w nim postanowień Sądu Rejonowego w Tarnowie i Sądu Okręgowego w Tarnowie. Pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Tarnowie sygn. akt 3 Ds. 2170/01 toczyło się postępowanie przygotowawcze przeciwko Z. B. (1) podejrzanemu to, że w dniu 5 lutego 2001 r. w T. pomógł funkcjonariusza Straży Miejskiej w T. J. P. o przyjęcie korzyści majątkowej, narażając go w ten sposób na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania czynności na zajmowanym stanowisku, tj. o przestępstwo z art. 212 § 1 k.k. Przesłuchany w charakterze podejrzanego Z. B. (1) nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Pismem z dnia 8 czerwca 2001 r. Prokuratura Rejonowa w Tarnowie skierowała do Sądu Rejonowego w Tarnowie akt oskarżenia przeciwko Z. B. (1). Postanowieniem z dnia 18 września 2001 r., sygn. akt II K 967/01, Sąd Rejonowy w Tarnowie (w składzie: (...) J. B. (2)) przekazał sprawę prokuratorowi w celu uzupełnienia dochodzenia argumentując, iż w postępowaniu przygotowawczym nie zbadano poczytalności oskarżonego. Postanowieniem z dnia 16 października 2011 r., sygn. akt II Kz 407/11, Sąd Okręgowy w Tarnowie utrzymał w mocy w/w postanowienie. Mając na uwadze fakt, iż Z. B. (1) w sprawie II K 2/99 Sądu Rejonowego w Tarnowie był poddany badaniom przez biegłych psychiatrów, w przedmiotowym postępowaniu również wydano postanowienie poddające go takowym badaniom – biegli w swojej opinii orzekli, że Z. B. (1) w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu miał całkowicie zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 1 k.k. Mając powyższe na uwadze, postanowieniem z dnia 10 grudnia 2001 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Tarnowie A. W. – wobec niepopelnienia przez Z. B. (1) przestępstwa z uwagi na niemożność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem – postępowanie umorzyła. Postanowieniem z dnia 6 lutego 2002 r., sygn. akt II Ko1 11/02, Sąd Rejonowy w Tarnowie utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Tarnowie, sygn. akt 2 Ds. 2090/01, prowadzone było dochodzenie w sprawie zaistniałego w dniu 19 września 2001 r. w Ładnej przekroczenia uprawnień przez Komornika II Rewiru przy Sądzie Rejonowym w Tarnowie na szkodę Z. B. (1), tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2011 r. Prokuratura umorzyła przedmiotowe dochodzenie. Postanowieniem z dnia 11 marca 2002 r., sygn. akt II Ko1 28/02, Sąd Rejonowy w Tarnowie utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Sądu I instancji. Postanowieniem z dnia 5 listopada 2001 r., sygn. akt 3 Ds. 2236/01, Prokurator Rejonowy w Tarnowie odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie zaistniałego w bliżej nieustalonym czasie w T. niedopełnienia obowiązków służbowych przez adwokatów M. M. i R. K., tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 11 marca 2001 r., sygn. akt II Ko1 419/01, Sąd Rejonowy w Tarnowie rozpoznając zażalenie Z. B. (1), utrzymał w mocy postanowienie z dnia 5 listopada 2001 r. Postanowieniem z dnia 30 listopada 2001 r. Prokuratura Rejonowa w Tarnowie odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie niedopełnienia przez adwokat B. S. obowiązku polegającego na niewykonaniu kasacji od wyroku VII Kws 333/00 na niekorzyść Z. B. (1), tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 14 lutego 2002 r., sygn. akt II Ko1 7/02, Sąd Rejonowy w Tarnowie nie uwzględnił zażalenia Z. B. (1) i zaskarżone postanowienie z dnia 30 listopada 2001 r. utrzymał w mocy. Zarządzeniem z dnia 24 maja 2006 r., sygn. akt II Ko 263/06, Przewodniczący Wydziału III Karnego Sądu Okręgowego w Krakowie – po zbadaniu pisma Z. B. (1) z dnia 29 kwietnia 2006 r., w którym domagał się on wznowienia postępowania w sprawie XIV Kp 192/06/S Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie - zarządził: 1. Pismo Z. B. (1) dołączyć do akt XIV Kp 192/06; 2. odpis zarządzenia doręczyć Z. B. (1); 3. zwrócić akta Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie; 4. sprawę zakreślić w wykazie Ko. Prokuratura Rejonowa w Tarnowie pod sygn. akt 3 Ds 2016/01/So prowadziła śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień przez sędziego Sądu Rejonowego w Tarnowie – A. S. orzekającego w sprawie VII WKK 1/01 i orzekającego w Kolegium ds. Wykroczeń – G. J. w sprawie KW 2619/01 poprzez nałożenie kar porządkowych na Z. B. (1), tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 29 października 2001 r. postępowanie zostało umorzone wobec nie popełnienia przestępstwa. W dniu 19 listopada 2001 r. Sekretariat Prokuratury Okręgowej w Tarnowie, wobec nie przychylenia się Prokuratora Okręgowego do zażalenia Z. B. (1) na postanowienia o umorzeniu śledztwa na zasadzie art. 306 § 2 k.p.k. skierował je do Sądu Rejonowego w Tarnowie wraz z aktami sprawy. Ponieważ przedmiotowe akta zaginęły w bliżej nieustalonych okolicznościach, postanowieniem z dnia 5 stycznia 2007 r., sygn. akt 3 Ds. 2016/01/So, prokurator Prokuratury Rejonowej w Tarnowie zdecydował o ich odtworzeniu. Postanowieniem z dnia 23 lutego 2007 r. prokurator zakończył postępowanie w sprawie odtworzenia akt. Prokuratura Rejonowa w Tarnowie prowadziła postępowanie w sprawie przekroczenia swoich uprawnień przez

Sędzię Sądu Rejonowego w Tarnowie K. K. w sprawie VII Kws 233/00 o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 19 października 2001 r. odmówiono wszczęcia dochodzenia w powyższej sprawie. Ponieważ akta przedmiotowe w bliżej nieustalonych okolicznościach zaginęły, postanowieniem z dnia 5 stycznia 2007 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Tarnowie, sygn. akt 3 Ds. 2214/01, zdecydowała o ich odtworzeniu. Postanowieniem z dnia 23 lutego 2007 r. prokurator zakończył postępowanie w sprawie odtworzenia akt. Zarządzeniem z dnia 25 lutego 2003 r., sygn. akt II AKo.I. 3/03, Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie odmówił przyjęcia wniosku Z. B. (2) w przedmiocie stwierdzenia nieważności postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 3 października 2002 r. w sprawie sygn. akt II Ko1. 1336/02/S. Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2003 r., sygn. akt II AKo.I.3/03, Sąd Apelacyjny w Krakowie odmówił wyznaczenia Z. B. (1) obrońcy z urzędu uzasadniając to tym, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania rodziny. Zarządzeniem z dnia 7 maja 2003 r. Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie odmówił przyjęcia zażalenia. Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. akt II AKo.I. 4/03, Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie odmówił przyjęcia wniosku Z. B. (2) w przedmiocie stwierdzenia nieważności postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 13 lutego 2013 r. w sprawie sygn. akt II Ko1. 2036/02/S. Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2003 r., sygn. akt II AKo.I. 4/03, Sąd Apelacyjny w Krakowie odmówił wyznaczenia Z. B. (1) obrońcy z urzędu uzasadniając to tym, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania rodziny. Zarządzeniem z dnia 7 maja 2003 r. Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie odmówił przyjęcia zażalenia. Postanowieniem z 13 marca 2002 r., sygn. akt II AKo.I. 5/02, Sąd Apelacyjny w Krakowie odmówił uwzględnienia wniosku Z. B. (1) w przedmiocie przydzielenia pełnomocnika z urzędu dla sporządzenia wniosku o stwierdzenie nieważności orzeczenia w sprawie sygn. akt I. A..I. 5/02. Zarządzeniem z dnia 16 kwietnia 2002 r., sygn. akt II AKo. I. 5/02, p.o. Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie uznał pismo Z. B. (1) z dnia 14 lutego 2002 r., będące w rzeczywistości wnioskiem o stwierdzenie nieważności postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 23 lipca 1999 r. sygn. akt II Ko1 195/99, za bezskuteczne. Postanowieniem z dnia 13 marca 2002 r., sygn. akt II AKo.I. 4/02, Sąd Apelacyjny w Krakowie odmówił uwzględnienia wniosku Z. B. (2) w przedmiocie przydzielenia pełnomocnika z urzędu dla sporządzenia wniosku o stwierdzenie nieważności orzeczenia w sprawie tut. Sądu, sygn. II AKo.I. 4/02. Zarządzeniem z dnia 16 kwietnia 2002 r., sygn. akt II AKo. I. 4/02, p.o. Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie uznał pismo Z. B. (1) z dnia 18 lutego 2002 r., będące w rzeczywistości wnioskiem o stwierdzenie nieważności postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 6 lutego 2002 r. sygn. akt II Ko1 11/02, za bezskuteczne. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2002 r., sygn. akt IV KO 24/02, Sąd Najwyższy pozostawił bez rozpoznania wnioski Z. B. (1) o wznowienie postępowania w sprawach Sądu Apelacyjnego w Krakowie sygn. akt II AKo I 4/02, II AKo I 5/02, II AKo I 6/02 i II AKo 12/02.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za bezzasadne. W ocenie Sądu pierwszej instancji brak było podstaw do żądania zadośćuczynienia przewidzianego w art. 448 k.c. za naruszenie dóbr osobistych powoda. Przedstawiona przez powoda argumentacja, jakoby orzeczenia i zarządzenia powołane jako podstawa żądania pozwu miały charakter bezprawny, nie mogła być uznana za przekonującą. Pozew stanowił jedynie opis szeregu wydarzeń z udziałem powoda, bez wskazania na czym miałyby polegać sprzeczność z prawem rozstrzygnięć i czynności procesowych podejmowanych w stosunku do powoda. Przywoływane przez powoda okoliczności dotyczące jego zatrzymywania i poddania badaniom psychiatrycznym same w sobie nie wskazywały, aby były podejmowane w warunkach braku legalności. Powoływana przez powoda okoliczność, że część rozstrzygnięć wydanych w stosunku do niego została wydana przez asesora sądowych nie miała znaczenia dla oceny prawidłowości tych rozstrzygnięć w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2007 r. (SK 7/06). Gołosłowna polemika powoda z zasadnością wskazanych przez niego rozstrzygnięć, w szczególności orzeczeń dotyczących odmowy wyłączenia sędziów, umorzeń postępowania, odmów ustanowienia pełnomocnika z urzędu, nie poparta żadnymi konkretnymi okolicznościami wskazującymi na niezgodność tych rozstrzygnięć z prawem, nie mogła stanowić postawy do oceny, że rozstrzygnięcia te były sprzeczne z prawem. Wpisywanie do komparycji orzeczeń imienia i nazwiska powoda przy uwzględnieniu obowiązującej w języku polskim odmiany fleksyjnej ani nie było bezprawne, ani obiektywnie zdadne do naruszenia jakiegokolwiek dobra osobistego powoda.

Sąd pierwszej instancji nie dopatrył się też podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia z uwagi na rozstrój zdrowia powoda na podstawie art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 k.c. Powód w niniejszej sprawie nie powołał żadnych konkretnych twierdzeń co do tego, aby wskutek wydania kwestionowanych przez powoda rozstrzygnięć nastąpił u powoda jakikolwiek rozstrój zdrowia. Powód wprawdzie wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny na okoliczność ustalenia, jaki powstał uszczerbek zdrowia po jego stronie wskutek bezprawnego działania sądów. Jednakże tak sformułowany wniosek nie mógł podlegać uwzględnieniu, albowiem zgłoszenie takiego wniosku powinno poprzedzić powołanie przez powoda konkretnych twierdzeń co do zaistniałego uszczerbku na zdrowiu powoda, zaś opinia biegłego ma służyć weryfikacji tych twierdzeń, a nie ustalaniu, czy uszczerbek taki w ogóle nastąpił. Niezależnie od powyższego, brak było podstaw do stwierdzenia, aby orzeczenia i czynności procesowe powołane przez powoda jako podstawa faktyczna żądania pozwu wykazywały cechę bezprawności.

Przedstawiony przez powoda stan faktyczny nie uzasadniał również zdaniem Sądu Okręgowego jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych o charakterze majątkowym. Brak było podstaw do przyjęcia, że powoływane w pozwie działania i zaniechania funkcjonariuszy strony pozwanej były bezprawne w rozumieniu art. 417 § 1 k.c. Nadto powód nie udowodnił, ani nawet nie powołał w pozwie, na czym miałyby polegać szkody majątkowe wynikające z powołanych w pozwie okoliczności faktycznych, ani nie wykazał istnienia związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 §1 k.c.

Brak było także w ocenie Sądu pierwszej instancji przesłanek ku temu, by powodowi przyznać zadośćuczynienie na zasadach słuszności zgodnie z art. 417² k.c. za krzywdę lub szkodę wynikłą ze zgodnego z prawem wykonywania władzy publicznej. Powód nie wskazał bowiem, na czym konkretnie miałyby polegać rozstrój zdrowia, który wskutek powoływanych w pozwie działań funkcjonariuszy strony pozwanej miałyby nastąpić, a który mógłby pozostawać w normalnym związku przyczynowym w związku z tymi działaniami.

Wyrok powyższy zaskarżył w całości powód, zarzucając naruszenie przepisów postępowania i prawa materialnego, art. 398³ pkt. 1, 2 i 3 k.p.c. poprzez błędną wykładnię wyroku wraz z uzasadnieniem, niezastosowanie w sprawie art. 5 k.p.c. oraz art. 417² k.c.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie w całości żądania pozwu.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo, z poszanowaniem reguł oceny dowodów wskazanych w art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co pozwoliło Sądowi Apelacyjnemu przyjąć go za własny. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że skarżący nie wyartykułował żadnego zarzutu, który zasadzałby się na ewentualnej wadliwości ustaleń faktycznych.

Przechodząc do oceny zarzutów apelacji, na wstępie zaznaczyć trzeba, że sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego; wiąże go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55).

Skarżący przywołał w swojej apelacji dwa zarzuty natury proceduralnej, które w równym stopniu okazały się bezzasadne.

Sąd Okręgowy w żadnym wypadku nie mógł naruszyć przepisu art. 398³ §1, 2 i 3 k.p.c., który normuje podstawy skargi kasacyjnej.

Obrazy art. 5 k.p.c. powód upatrywał z kolei w niepouczeniu go o koniecznych czynnościach procesowych. W toku procesu skarżący przy każdej z czynności podejmowanej przez Sąd był informowany o przysługujących mu uprawnieniach, środkach zaskarżenia, z których zresztą korzystał (przykładowo k. 34v, 118v). Istotne jest przy tym, że powód nie stawiał się na żadnym z terminów rozprawy, co wykluczało ewentualne pouczenie go o przysługujących mu uprawnieniach oraz obowiązkach związanych z prowadzeniem procesu. Art. 5 k.p.c. nie może być interpretowany w ten sposób, że na sąd zostaje nałożony obowiązek poinformowania strony o wszelkich możliwych uprawnieniach i obowiązkach procesowych. Wykładnia taka pozostawałaby w sprzeczności z treścią przepisu, który znajduje zastosowanie wyłącznie „w razie uzasadnionej potrzeby”. Nie było także podstaw zdaniem Sądu Apelacyjnego, aby o rozpoznawanej sprawie zawiadamiać prokuratora, stosownie do art. 59 k.p.c.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się także obrazy art. 417² k.c. Przepis ten (podobnie jak obowiązujący uprzednio art. 419 k.c.) jako stanowiący odstępstwo od reguły odpowiedzialności za czyny popełnione bezprawnie, winien być stosowany wyjątkowo. W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji powód nie zaoferował żadnych dowodów, które uzasadniałyby odpowiedzialność Skarbu Państwa na zasadzie słuszności. Obok bowiem legalności działalności organów państwowych, której nota bene powód przeczył, ale którą przyjął Sąd Okręgowy, skarżący winien był wykazać, że na skutek działań tych poniósł szkodę na osobie. Tymczasem powód ograniczył się wyłącznie do przedstawienia gołosłownych zarzutów, niepopartych stosownymi wnioskami dowodowymi. Zgodzić należy się z poglądem Sądu Okręgowego, że dowód z opinii biegłych powinien służyć do weryfikacji twierdzeń strony o powstałym u niej skonkretyzowanym uszczerbku na zdrowiu, a nie doszukiwania się, czy jakiś uszczerbek czy rozstrój ewentualnie powstał. Nieudowodnienie powstania szkody na osobie oraz związku przyczynowego między legalnymi działaniami organów Państwa a rzekomą szkodą wykluczało skuteczne powołanie się na przepis art. 417² k.c.

Sąd Apelacyjny dokonując ponownej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego pod kątem zgłoszonych przez powoda roszczeń, nie dostrzegł również, aby Sąd pierwszej instancji w jakimkolwiek innym zakresie wadliwie zastosował prawo materialne. Wnioski wyciągnięte przez Sąd Okręgowy po dokładnej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego są prawidłowe i zasługują na pełną aprobatę Sądu Apelacyjnego. Brak podjęcia jakiegokolwiek rzeczowej polemiki z argumentacją zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku czyni zbędnym ponowne przytaczanie oceny prawnej dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, która jest pełna, jasna i przekonująca. Trafnie przede wszystkim wskazano na niewykazanie przez stronę powodową wystąpienia którejkolwiek z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, czy to wskazanej w art. 445 §1 k.c. w zw. z art. 444 §1 k.c., czy to unormowanej w art. 448 k.c. Wskazać w tym miejscu należy także, że również w fakcie wydania przez Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Krakowie z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie I C 2084/11 zarządzenia o zwrocie pozwu nie sposób doszukać się bezprawności. Ta czynność procesowa podlegała kontroli instancyjnej, która zresztą – jak wskazał sam powód – nie potwierdziła zasadności jego zażalenia (k. 8). Także w tym wypadku nie można mówić ani o szkodzie powoda, ani o istnieniu związku przyczynowego między działaniem organu państwowego a ewentualną szkodą. Nie sposób również powoływać się na powstanie szkody w związku z przewlekłym procedowaniem w sprawie I C 875/12 Sądu Okręgowego w Krakowie, skoro postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2012 r., sygn. akt I S 64/12 Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił jako bezzasadną skargę powoda o naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wobec całkowitej bezzasadności roszczeń powoda, prawidłowo Sąd Okręgowy nie rozpoznawał zarzutu przedawnienia podniesionego w odpowiedzi na pozew, który w wypadku uznania żądań pozwu za usprawiedliwione, mógłby okazać się skuteczny co do zdarzeń znanych powodowi przed 29 czerwca 2009 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie pozwanej ograniczyły się do wynagrodzenia radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa orzeczono na podst. art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 §1 k.p.c. oraz §6 pkt 7 w zw. z §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej

udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zastosowania w tym wypadku przepisu art. 102 k.p.c. Mimo klarownego i przekonującego wykazania przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku całkowitej bezzasadności roszczeń powoda, zdecydował się on na wywiedzenie apelacji, nie dysponując przy tym jakimikolwiek przesłankami mogącymi stwarzać przekonanie o racjonalności wysnuwanych żądań. Nie można zatem mówić w tej sytuacji o zaistnieniu szczególnie uzasadnionych powodów do odstąpienia od ogólnej reguły ponoszenia kosztów procesu.